

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/222/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

191/2018. (IX. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ jogi képviseletében a Társaság a * jogvédő egyesület által 2018. június 21-én előterjesztett **panaszt** a 2018. szeptember 27-én megtartott zárt ülésén

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.
A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A jogi képviselő a panaszossal szemben 2018. június 1-jén történt diszkriminatív rendőri intézkedés (rendezvénybiztosítás) és annak módja miatt 2018. július 21-én, elektronikus úton terjesztette elő a panaszt a Testülethez, amit 2018. július 30. napján, postai úton kiegészített.

I.

1) a) A panaszbeadvány szerint a panaszos 2018. június 1. napján 17 óra 30 perces kezdettel a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó rendezvényt jelentett be a B. város kerület, K. L. tér területére, az országzászló és az O. épülete fölépcsője közötti területre, továbbá a B. város kerület O. területére. A rendezvény befejezésének bejelentés szerinti időpontja 2018. június 2. 4 óra volt.

A bejelentést a Gytv. által előírt határidőben tette meg a panaszos a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közrendvédelmi szervnél, a BRFK-nál. A BRFK a bejelentést tudomásul vette és egyeztetést tartott. Az egyeztetés során a BRFK képviselője felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy a rendezvény kellékeként használni tervezett ún. „V. A. buliszekérrel” (gépi meghajtással nem rendelkező, kéttengelyes utánfutó, ami a rendezvény mobilszínpadaként szolgált volna, hangosítással és világítással; a továbbiakban: „nélkülözhetetlen eszköz”) a K. L. tér területére nem lehet behajtani, tekintettel a kiemelt nemzeti emlékhely használatának rendjéről szóló 119/2014. (IV. 8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) vonatkozó rendelkezéseire. Mivel a panaszos ezt a döntést nem tudta elfogadni (és az egyeztetés során közölte is a BRFK képviselőjével, hogy a rendezvény során minden jogszabályi előírást be fognak tartani, de a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

„nélkülözhetetlen eszközt” mindenképpen be fogják vinni a rendezvény területére), a BRFK-hoz megkeresést intézett, hogy a „nélkülözhetetlen eszköznek” a rendezvény területére való bevontatásával kapcsolatban keressék meg az * Hivatalát (a továbbiakban: *). A BRFK válaszlevelében tudatta a panaszossal, hogy az * a „nélkülözhetetlen eszköz” bevontatásához nem járult hozzá, illetve a rendőrség továbbította is az *-val folytatott levelezést. A panaszos 2018. május 31-én maga is levelet írt az *-nak, és kérte, hogy a K. L. teret záró akadályokat távolítsák el a „nélkülözhetetlen eszköz” bejutása érdekében, de nem kapott arra választ.

b) A rendezvény kezdete előtt mintegy 30 perccel, a K. L. térre szállítás céljából gépjárművel az A. utca K. L. utca felőli torkolatába vontatták a „nélkülözhetetlen eszközt”. Időközben a BRFK helyszín biztosítását végző rendőrei élőerővel és több rendőrségi gépjárművel lezárták az A. utca torkolatát oly módon, hogy a zárás között fennmaradó területen és a szabadon hagyott járdán a „nélkülözhetetlen eszköz” ne férjen el. Hasonló intézkedés történt a Sz. utca és a B. utca K. L. tér felőli torkolatában is.

Ezt követően a panaszos egyeztetést folytatott a biztosítást végző rendőri egység parancsnokával, aki közölte, hogy amennyiben a jelenlevők a „nélkülözhetetlen eszköz” K.térre való bevitelét megkísérelik, azt meg fogják akadályozni. Rövid időn belül a panaszos a rendezvény résztvevőivel úgy döntött, hogy a rendezvényhez nélkülözhetetlen eszközöket – mint például a hangosítást, világítást, továbbá a színpadot fedő, négy lábon álló tetőt – kézi erővel, a „nélkülözhetetlen eszköz” használata nélkül viszik be a rendezvény területére. (A panaszbeadványban ezzel összefüggésben továbbá az szerepel, hogy a tető bevitelét sem akarta elfogadni a biztosítást végző rendőri egység parancsnoka, de szóbeli egyeztetést követően elállt attól a véleményétől, hogy ez a cselekmény jogsértő lenne.)

2) A panaszos jogi képviselője előadta, hogy a rendőrség azzal, hogy a gyülekezési jog szabad gyakorlása biztosítását elmulasztotta és a gyülekezési jog egy részjogosultságát tevőlegesen akadályozta, megsértette a panaszos békés gyülekezéshez fűződő alapjogát.

A rendőri intézkedés alapjogi sérelmet okozó jellegét a jogi képviselő az alábbiakkal indokolta.

a) A gyülekezési jog a demokratikus közéletben való részvétel egyik legfontosabb biztosítója, a közügyekben történő véleménynyilvánítás eszköze. Ezt egyaránt megerősíti a Gytv., Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény), illetve a töretlen bírósági, és alkotmánybírósági gyakorlat, hasonlóképpen a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya vagy az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE) is.

A gyülekezési jog sérelme számos módon megvalósulhat: nem kizárólag azzal, ha egy rendezvényt jogellenesen nem vesz tudomásul a rendőrség, vagy ha jogellenesen feloszlatja azt. A tüntetés ellehetetlenítése, célja megvalósulásának akadályozása valósul meg akkor is, ha az intézkedések közvetetten azt eredményezik, hogy a rendezvényen a résztvevők által a nyilvánosság számára közvetítendő üzenetek nem kellő hatékonysággal, nem megfelelő formában, eszközök útján érnek célba: a közlés módja, beleértve az alkalmazott eszközöket, ugyanis annak tartalmától elválaszthatatlan (ld. Uj v. Magyarország 23954/10). A szervező minden esetben maga választja meg azon eszközöket, melyekkel véleménye szerint a rendezvény célja a leghatékonyabban megvalósul, amelyek alkalmasak a rendezvény üzenetének közvetítésére. Azt, hogy egy eszköz e tekintetben milyen hatékonyságú, illetve mely eszköz vagy kifejezőmód alkalmas a véleménynyilvánítási cél elérésére, szükségszerűen kizárólag a szervező (és a tüntetés résztvevői) képes(ek) és hivatott(ak) megítélni, abban a rendőrségnek szerepe nincs és nem is lehet. A véleménynyilvánítás eszközének korlátozása a közrendre és közbiztonságra – s ezen keresztül mások alapvető jogaira – nyilvánvaló és közvetlen veszélyt jelentő eszközök és véleménynyilvánítási módok tiltása formájában képzelhető el (pl. a fegyveres vagy felfegyverkezett megjelenés, mint oszlatási ok). A „nélkülözhetetlen eszköz” bevitelének megtiltását nem indokolta a közrend és a közbiztonság védelme, tekintettel arra, hogy ezen védett

jogi tárgyakat nem veszélyeztette volna a „nélkülözhetetlen eszköz jelenléte” - erre vonatkozó megállapítást a rendőrség nem tett.

Amennyiben a rendezvény egy integráns kellékét, mely maga is a véleménynyilvánítás eszköze, s amely nélkül a véleménynyilvánítás, az üzenet célba juttatása csorbát szenved [Ld. az Alkotmánybíróság nélkülözhetetlen eszközök használatának vonatkozásában hozott, 4/2007. (11.13.) AB határozata]. A panaszos jogi képviselőjének álláspontja szerint jelen esetben ez a korlátozás törvénytelen, legitim célt nélkülöző, szükségtelen és aránytalan volt. A K. téren rendszeresen zajlanak rendezvények, amelyek hangosítást, technikai eszközöket, audiovizuális elemeket, színpadot stb. igényelnek, s amelyek ennek megfelelően jóval több, adott esetben gépi erővel mozgó járműnek a térre való bejuttatását is megkövetelik. A tüntetések technikai kellékeinek elhelyezése a téren senkinek a jogait nem korlátozza, és nem sért alkotmányos értéket sem.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének rendelkezése („Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”) sérült jelen esetben, tekintettel arra, hogy a korlátozást megalapozó, védendő alkotmányos érték nem került szembe a gyülekezési joggal. Az alapjog korlátozására tehát legitim cél nélkül, önkényesen került sor.

Az EJEE 11. Cikk 1. és 2. pontja szerint mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, beleértve érdekei védelmében a szakszervezetek alapítását és az azokhoz való csatlakozásnak a jogát. E jogok gyakorlását csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek. Ez a Cikk nem tiltja, hogy e jogoknak a fegyveres erők, a rendőrség vagy az államigazgatás tagjai által történő gyakorlását a törvény korlátozza.

A jogi képviselő álláspontja szerint jelen ügyben a korlátozás nem törvényen alapult, a korlátozás egyebekben sem felelt meg a fenti szempontoknak: a „nélkülözhetetlen eszköz” bevétele nem sértett volna nemzetbiztonsági, közbiztonsági érdekeket, nem szolgálta zavargás vagy bűnözés megakadályozását, és nem szolgálta a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelmét; erre vonatkozó állítás a BRFK részéről sem hangzott el. A helyszínen eljáró rendőröknek fel kellett volna ismerniük, hogy a rendeleti szintű szabályozás az ügyben nyilvánvalóan alkalmazhatatlan, hiszen alkalmazása (az Alaptörvénnyel szembe menően) a gyülekezési jog rendeleti szintű korlátozását jelentené.

A járműforgalmat tiltó rendeletre való formális hivatkozáson túl a BRFK semmilyen érdemi indokkal nem szolgált azzal kapcsolatban, miért elkerülhetetlenül szükséges egy demokratikus társadalomban megakadályozni a „nélkülözhetetlen eszköznek” a térre való bejuttatását. Az érdemi indokolásra azért is szükség lett volna, mert a békés gyülekezéshez való alapjog korlátozására csak törvényben meghatározott okból kerülhet sor; márpedig a jelen esetben a korlátozás egyetlen jogszabályi indoka egy rendelet volt.

A korlátozás bármilyen legitim célja esetén is az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata az, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága főszabály szerint elsőbbséget élvez az alapjogokra vissza nem vezethető céllal szemben. Az alapjogok korlátozásához fűződő ezen arányossági követelményt az Alkotmánybíróság a 30/1992. (V, 26.) AB határozatában fektette le (ahogyan ebben a határozatban szerepel az is, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága a kommunikációs jogok anyajoga. A kommunikációs jogok csoportjába pedig a gyülekezési jog is beletartozik. E jogra is vonatkozik tehát, hogy alkotmányos értékekkel, sőt akár más alapjogokkal konkurálása esetén csak egészen kivételes esetekben tekinthető arányosnak a korlátozása).

b) A jogi képviselő szerint a rendőri intézkedés további sérelmeket is okozott. A rendezvények Gytv. szerinti bejelentésekor szükséges a rendezvény kezdő- és befejezési időpontjának

megjelölése, tehát időkeret közé szorított. A bejelentő és a rendezvény résztvevői ezen időkeretben készülnek fel véleményük kifejezésére, a nyilvánosságot előzetesen ezen időkeretre vonatkozóan szólítják fel a csoportos véleménynyilvánításban való részvételre, a nyilvánosság pedig ezen időkeretben várja elsősorban a résztvevők üzenetét és fogadja be azt az adott közügy vonatkozásában. A konkrét esetben a „nélkülözhetetlen eszköz” behajtásának rendőrség általi megtiltása azt eredményezte, hogy a fentiek szerinti időkeretből több mint 2 óra azzal telt el, hogy a rendezvény megtartásához szükséges körülményeket megteremtsék a résztvevők azzal, hogy a szükséges technikai eszközöket kézi erővel elszállítsák arról a K. tér bejelentésben megjelölt területére. Ez azon túl, hogy szerelési, szállítási, szervezési többletmunkát (és ezáltal kárt) eredményezett, azzal a következménnyel is járt, hogy a rendezvény résztvevői (köztük különösen a panaszos mint bejelentő) a munkálatok ideje alatt sem tudtak élni a véleménynyilvánítási jogukkal, ezzel pedig sérült a gyülekezéshez fűződő alapvető joga (joguk). Az előre meghirdetett eseményen nem vehettek annyian részt ennek köszönhetően, mint ahányan részvételüket tervezték, ezért a szubjektív véleménynyilvánításhoz, békés gyülekezéshez fűződő jog is sérült. Emellett az objektív intézményvédelem oldalán is aggályos, hogy a véleménynyilvánítás a rendőrség törvényellenes közbeavatkozása következtében kisebb nyilvánosságot érhetett el közönségként, s így nem tölthette be mások meggyőzésére, nyomásgyakorlásra vonatkozó alkotmányos rendeltetését.

c) A panaszos jogi képviselője szerint a rendőrség jelen esetben diszkriminatívan járt el a panaszossal szemben: a panaszosnak nincs tudomása arról ugyanis, hogy más esetekben akár a BRFK, akár az * kifogást emelt volna (vagy fizikailag megakadályozta volna) egy tüntetés fizikai kellékeinek a térre való bejuttatása ellen. Köztudomású, hogy az elmúlt évek során számos, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt tartottak, a jelen gyülekezéssel azonos helyszínen, hasonlóan nélkülözhetetlen tárgyi eszközök igénybevételével. E más rendezvények szervezői, résztvevői és a panaszos a gyülekezési jog gyakorlása szempontjából relevánsan összehasonlítható helyzetű csoportot képeznek, hiszen azonos szabályozás alapján, azonos helyszínen (a K. téren), ugyanúgy „nélkülözhetetlen eszköz” (például színpad, az azt odaszállító jármű, kivetítő, hangfalak, asztalok, sátrak, hangosbeszélők stb.) használatával tartottak (volna) politikai véleménynyilvánítási célú gyülekezést. A jogi képviselő szerint az is köztudomású tény, hogy ilyen rendezvényeket rendszeresen rendeznek a K. téren. Az esetekben közös az is, hogy a véleménynyilvánításhoz nélkülözhetetlen eszközökről van szó. Azért tekinthető az eljárás diszkriminatívnak, mert összehasonlítható helyzetű csoportok esetében, igazolható indok nélkül hozott eltérő döntéseket a BRFK a panaszosnak a gyülekezési jog szűkítése elleni kiállítására, mint politikai véleményére tekintettel. A joghátrány az eszköz igénybevételének akadályozásában, tiltásában nyilvánult meg, amely a rendezvény részleges megghiúsításával járt, tekintettel az időszerűségnek aláásására. A konkrét esetben nem azonosítható a megkülönböztető bánásmód indokául szolgáló legitím cél sem. A BRFK a rendezvény bejelentését tudomásul vette; a K. tér vonatkozásában kiemelten vizsgálendő előzetes tiltási ok (a népképviselői szervek / a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztető jelleg) nem merült fel, illetve a Gytv. által szabályozott egyéb tiltási ok sem. Ezzel a BRFK elismerte, hogy a rendezvény nem veszélyezteteti súlyosan a népképviselői szervek működését. A jogállamiságból levezethető, demokratikus társadalomban elfogadható, legitím korlátozási cél (népképviselői szervek zavartalan működése) nem azonosítható.

Amennyiben a panaszos egyenlő bánásmóddhoz való jogának a gyülekezési joggal összefüggő korlátozásának van legitím célja (tekintettel arra, hogy alapjog-gyakorlással kapcsolatos megkülönböztetésről lévén szó), úgy a jogalkalmazó a korlátozás alkotmányosságának megítélésére a szükségességi-arányossági teszt alkalmazásával köteles. A panaszos egyenlő bánásmóddhoz való jogának korlátozása sem szükséges, sem arányos nem lehetett semmilyen legitím cél elérésére.

d) A panaszos jogi képviselőjének állítása szerint a BRFK jogértelmezése, a „nélkülözhetetlen eszköz” jogi jellegének megítélését illetően sem helytálló. A „nélkülözhetetlen eszköz” a jogi

képviselő álláspontja szerint a rendezvény vonatkozásában nem tekintendő járműnek: az nem más, mint a tüntetés céljának megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges kellék, ami nem közlekedési célokat szolgál; közlekedésbiztonsági kockázatot ekként a jelenléte nem jelentett volna. Ha azonban a rendőrség számára nem lett volna nyilvánvaló, hanem kétséget ébresztett volna az, hogy mi a „nélkülözhetetlen eszköz” szerepe a panaszos gyülekezési jogának gyakorlása során, akkor is alapjogot sértő módon járt el, amikor úgy döntött, hogy nem „nélkülözhetetlen eszközzel” van szó.

A panaszbeadvány szerint jelen ügyben sérült az „in dubio pro libertate” elv, ami azt a követelményt fogalmazza meg a jogalkalmazó felé, hogy a gyülekezés valamely aspektusa jogszerűségének megítélésakor a gyülekezési jog minél szélesebb körű biztosítását eredményező döntést hozzanak [ld. az Alkotmánybíróság 24/2015. (VII. 7.) AB határozatát, illetve a 30/2015. (X. 15.) AB határozatát]. A „nélkülözhetetlen eszköz” behajtásának megakadályozásával nem valósult meg a gyülekezési jog legszélesebb körű biztosítása: ha ugyanis a rendőrség bizonytalan jogi megítélésűnek tartotta a „nélkülözhetetlen eszközt”, akkor is köteles lett volna azt a gyülekezés helyszínére beengedni.

Azzal, hogy a BRFK a „nélkülözhetetlen eszköznek” a K. térre történő behajtását előzetesen és a rendezvény helyszínén is megtiltotta, és mindemellett nem keresett (ajánlott) olyan lehetőségeket, megoldásokat, amelyekkel megoldható lett volna, hogy a behajtás valamely alternatívája megvalósuljon, sérült az említett jogelv. A BRFK nemhogy elősegítette volna a rendezvény feltételeinek megteremtését, de kifejezetten akadályozta azt.

e) A panaszos jogi képviselője szerint továbbá a rendőrség részéről mulasztás is történt a gyülekezés biztosítása tekintetében. A BRFK 2018. május 30-án küldött a panaszos számára egy levelet, amelyben arról tájékoztatták, hogy kérésére megkeresték az OGYH-t a „nélkülözhetetlen eszköz” bevontatása kapcsán, amihez azonban nem járult hozzá.

A levélhez a BRFK az OGYH válaszát nem csatolta. Erre tekintettel a panaszos 2018. június 8-án elektronikus levélben kereste meg a levelet számára megküldő r. hadnagyot, és kérte, hogy az OGYH elutasító válaszát küldje meg neki. A BRFK továbbította a panaszos részére a közte és az OGYH között folytatott levelezést. Abból kitűnik, hogy a BRFK a rendezvény paramétereiről tájékoztatta az OGYH-t, és kifejezetten kérdés formájában fordulnak a Hivatalhoz a tekintetben, hogy a „nélkülözhetetlen eszköznek” a térre való beviteléhez hozzájárulnak-e.

A jogi képviselő szerint a rendőrség ezen magatartásával kapcsolatban az a probléma, hogy az Alaptörvény I. cikke („az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.”) szerinti kötelezettség az Alkotmánybíróság [ld. pl. 3/2013. (11.14.) AB határozat], a hazai felsőbbbíróságok és az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) töretlen gyakorlata szerint az állam részéről nem pusztán tartózkodási kötelezettséget jelent az alapjog gyakorlásába való indokolatlan beavatkozástól, hanem pozitív, tevőleges kötelezettséget az alapjog-gyakorlást lehetővé tevő feltételek biztosítására.

A BRFK-nak, mint a gyülekezési jogi jogviszonyokban egyedül illetékes hatóságnak és a gyülekezési jog gyakorlása feltételeinek biztosításáért felelős szervként nem így kellett volna eljárnia a tüntetésen és a „nélkülözhetetlen eszköz” bevontatásának kérdésében. Egyrészt hivatalból kellett volna megkeresnie az OGYH-t, nem pedig késedelmesen és csak a panaszos kezdeményezésére, másrészt a hozzájárulás kérése helyett arról kellett volna tájékoztatnia a Hivatalt, miszerint a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény lesz a K. téren, és fel kellett volna hívnia, hogy erre tekintettel tegye lehetővé a „nélkülözhetetlen eszköz” bevontatását. A rendőrség biztosítással összefüggő kötelezettsége ugyanis arra is kiterjedt volna, hogy szükséges esetén más szervekkel egyeztetve maga érje el, hogy a tudomásul vett gyülekezés annak minden nélkülözhetetlen eszközével a bejelentett helyen és időben megvalósulhasson.

A Gytv. rendszeréből egyértelműen következik, hogy a rendőrségnek kizárólagos hatásköre van a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényekkel kapcsolatos döntéshozatalra, mérlegelésre (ezt erősíti meg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 17.Kpk.45.743/2013/2. sz. végzése is).

Ezért az, hogy a BRFK a döntésével hatását tekintve az * döntését hajtja végre, különösen aggályosnak tekinthető a jogi képviselő szerint. A kizárólagos hatáskör és illetékesség azt is jelenti, hogy a gyülekezési jog gyakorlása biztosításának végső felelőssége is az övé.

Más összefüggésben is kimondta mind a bíróság, mind az Alkotmánybíróság, mind az EJEB, hogy a rendőrségnek a gyülekezési jogi ügyekben kizárólagos hatásköre van: a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 20.Kpk.45.258/2013/4. számú végzésében rögzítette, hogy figyelemmel a 3/2013. (II. 14.) AB határozatra, a rendőrségnek a személy- és létesítménybiztosítási intézkedéssel érintett területre vonatkozó bejelentést is érdemben kell vizsgálnia (nem állapíthat meg hatáskör-hiányt a közterületi jelleg elvesztése miatt). A Patyi kontra Magyarország (35127/08, 2012. január 17.) és a Szerdahelyi kontra Magyarország (30385/07, 2012. január 17.) ügyekben azt vizsgálta az EJEB, hogy megfelelt-e az Egyezmény 11. cikkében biztosított békés gyülekezési jognak az, hogy a rendőrség a panaszosok gyülekezéssel kapcsolatos bejelentéséről a K. tér biztonsági műveleti területté nyilvánítása miatt nem döntött érdemben - a bíróság megállapította a panaszosoknak az EJEE-ben foglalt jogának sérelmét.

E joggyakorlat megfelelően alkalmazandó a jelen ügyre is: a rendőrség a biztosítási feladatkörében eljárva egy másik szervvel köteles egyeztetni, mégpedig úgy, hogy az egyeztetés eredményeképp a gyülekezési jogukat gyakorolni kívánó személyeket érő alapjog-korlátozás a lehető legszükségesebb mértékre szorítkozzék. A fentiek azt támasztják alá, hogy a rendőrség nemhogy ezt az eredményt nem tudta biztosítani, de ennek érdekében kellő gondossággal sem járt el a Hivatallal történő egyeztetés során.

Az OGYH válaszát is aggályosnak tartja a jogi képviselő: átláthatatlan, önkényes szempontok mentén engedélyezi vagy utasítja el egyes járművek behajtási engedélykérelmét (hiszen „gyakorlatról” beszél, nem egyértelműen rögzített szempontrendszerrel), ami utat nyit a gyülekezési jog illegitim korlátozásának is. Különösen aggályos, hogy a „kiemelt nemzeti emlékhely” státusz, mint egyfajta speciális közterület-jelleg ellentétbe kerül a Gytv. általános, differenciálatlan közterület-fogalmával. A rendőrség – ahelyett, hogy saját hatáskörében eljárva akár a Hivatal döntése ellenében, akár annak meggyőzésével biztosította volna a gyülekezéshez nélkülözhetetlen eszközök bejutását a gyülekezés helyszínére, ezzel pedig a gyülekezéshez való alapvető jog érvényre juttatását biztosította volna – lényegében a Hivatal önkényes döntésének végrehajtójává vált.

A rendezvényen használni tervezett „nélkülözhetetlen eszköz” a rendezvény céljára tekintettel nem minősül járműnek, ezért „a járművel behajtás tilalmának” önkényes értelmezése visszaszárított helyzeteket teremt. Nem tartható, hogy eseti, átláthatatlan mérlegelés és kodifikált, megismerhető, meghatározott szempontok hiányában szülessen döntés arról, hogy egy, a Gytv. szerinti céljának megvalósulásához szükséges eszközt be lehet-e vinni a K. tér területére; ahogy az sem, hogy ezen, önkényes alapjog-korlátozást előidéző módon az * által meghozott döntésnek a gyülekezési joggal kapcsolatosan kizárólagos hatáskört gyakorló rendőrség szerezzen érvényt.

f) A Kormányrendelet 3. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerint nem minősül a kiemelt nemzeti emlékhely nemzeti kulturális értéke megőrzését akadályozó tevékenységnek és nem kell használati szerződést kötni a kiemelt nemzeti emlékhelyet felkereső személyeknek a kiemelt nemzeti emlékhely mint közterület rendeltetésszerű használata esetén. A Kormányrendelet 13/A. §-ának (1) bekezdése alapján a védett várakozási övezetbe – a (2)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel – nem lehet behajtani. Ugyanezen jogszabályhely (4) bekezdése szerint a védett várakozási, övezetbe behajtáshoz – a kiemelt nemzeti emlékhely fenntartásának és működtetésének zavartalan biztosítása érdekében – a vagyonnevelő hozzájárulása szükséges.

Az EJEB gyakorlata szerint a gyülekezés a közterület rendeltetésszerű használatának minősül. Összefoglaló jelleggel a 3/2013. (II.14.) AB határozat rögzíti, hogy „minden közterületen és a nyilvánosság számára szabadon hozzáférhető, magántulajdonban lévő területen tartott rendezvény a gyülekezési jog védelmi körébe tartozik (...)” A gyülekezési szabadság a gyülekezés helyszínéül szolgáló terület megválasztására is kiterjed. [Ehhez hasonlóan lásd a

Strasbourg-i Bíróság Sáska kontra Magyarország ügyben hozott ítéletének 21. pontját (58050/08, 2012. november 27.)] A gyülekezéssel elérni kívánt cél ugyanis szorosan kapcsolódhat a kiválasztott helyszínhez. A K. tér kiemelt nemzeti emlékhely jellegétől függetlenül közterületnek számít.

A Velencei Bizottság és az EBESZ Demokrácia és Emberi Jogok Irodája békés gyülekezésről szóló, az európai alkotmányos örökséget összefoglaló, és az Európa Tanács jogforrásaira valamint más, nemzetközi emberi jogi jogforrásokra támaszkodó megállapításai (<https://www.osce.org/73405?download=true>) szerint a közterületi gyülekezések résztvevői ugyanúgy jogosultsággal bírnak a közterületek használatára ésszerű időtartam erejéig, mint bárki más. Egy tüntetés és általában a békés gyülekezés egy közterület ugyanolyan jogszerű használatának tekinthető, mint az egyéb, rutinszerű célokra történő felhasználás, amire általában a közterületet használják (pl. kereskedelmi tevékenység, gyalogos- vagy járműforgalom).

A Sergey Kuznetsov kontra Oroszország, 10877/04,44. sz. ítéletében az EJEB kimondta: „A Bíróság tartja magát ahhoz az általános elvhez, mely szerint minden, közterületen zajló rendezvény elkerülhetetlenül együtt jár a hétköznapi élet bizonyos fokú zavarásával, ideértve a közlekedés zavarását is, és éppen ezért fontos, hogy a hatóságok bizonyos fokú toleranciát tanúsítsanak a békés gyülekezésekkel szemben, ha nem akarják az Egyezmény 11. cikkében garantált gyülekezési szabadságot teljesen kiüresíteni.”

Hasonló következtetésre jutott az EJEB a BALÇIK és mások kontra Törökország, 25/02, 52. És Ashughyan kontra Örményország, 33268/03, 90. számú döntéseiben is.

Elfogadva azt, hogy a „nélkülözhetetlen eszköz” a tüntetés kelléke, a véleménynyilvánítás eszköze, úgy azt is könnyű belátni, hogy a kiemelt nemzeti emlékhely, mint közterület rendeltetésszerű használatába beleértendő a „nélkülözhetetlen eszköz” jelenléte is a rendezvény időtartama alatt, így a járművekre vonatkozó, megszorító rendelkezést nem lehetséges alkalmazni. Ennek egyik oka, hogy a „nélkülözhetetlen eszköz” a rendezvény időtartama alatt nem minősül járműnek. Másik oka pedig, hogy egy alapjog (gyülekezési jog, véleménynyilvánítás joga) áll szemben nem alapjogi természetű szempontokkal: a járművek kivételes behajtását használati szerződés megkötéséhez köti a Kormányrendelet - az alapjoggyakorlás zavartalansága pedig elsőbbséget élvez más szempontokkal szemben. A használati szerződés megkötésekor a Kormányrendelet 4. §-a szerint a vagyongekezelőnek nem alapjogi szempontokra kell figyelemmel lennie. A „nélkülözhetetlen eszköz” behajtását a rendezvény időtartamára, használati szerződés megkötése nélkül tudomásul kellett volna vennie mind a BRFK-nak, mind az OGYH-nak.

A BRFK a fentiek alapján megsértette a panaszos gyülekezéshez való jogát – és a gyülekezés más résztvevőinek jogát - akkor, amikor a tüntetés integráns részéül szolgáló nélkülözhetetlen eszköz behajtását semmilyen formában nem biztosította.

A rendőrség elmulasztotta megteremteni annak feltételeit és tevőlegesen akadályozta azt, hogy a rendezvény területére a tüntetés integráns részéül szolgáló „nélkülözhetetlen eszközt” egészében, annak érintetlenül hagyásával bevihesse a panaszos, vagy azzal oda behajthasson, és ezzel alaptörvény-ellenesen korlátozta gyülekezési joga gyakorlásában. A rendőrség továbbá a „nélkülözhetetlen eszköz” tekintetében elmulasztotta alkalmazni az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata alapján az „in dubio pro libertate” elvét; illetve a bejelentő és a rendezvény résztvevői által elvégzendő számottevő többletmunkát okozott, ezzel a rendezvény időbeli keretének jelentős szűkítésére készítette őket, a rendezvény időszerűségét aláásta, a résztvevők számát, s ezáltal a rendezvény véleménynyilvánítás potenciálját aláásta, és mindezzel ezzel alaptörvény-ellenesen korlátozta a panaszost gyülekezési joga gyakorlásában.

A rendőrség a Gytv. szerinti kizárólagos hatásköre és illetékessége keretein belül nem lépett fel a tudomásul vett rendezvény bejelentés szerinti körülményeinek megteremtése érdekében az OGYH-val folytatott egyeztetés során, hanem tevőlegesen érvényt szerzett az OGYH önkényes alapjog-korlátozó döntésének, és ezáltal nem tett eleget a panaszos gyülekezési jogának

gyakorlása biztosítására vonatkozó, rá telepített hatáskörből fakadó objektív intézményvédelmi kötelezettségének.

A jogi képviselő szerint a rendőrség sértette a panaszos egyenlő bánásmódhoz való jogát a gyülekezési alapjoggal összefüggésben; valamint nem ismerte fel, hogy az irányadó hazai és nemzetközi joggyakorlat fényében is a nélkülözhetetlen eszköz behajtása a gyülekezési jog gyakorlásának céljából a közterület rendeltetésszerű használatának körébe tartozik.

2) A panaszos jogi képviselője továbbította a Testületnek a „nélkülözhetetlen eszköz” szétszereléséről és beszállításáról, valamint a rendőri biztosításról szóló felvételeket.

a) Három fényképfelvétel látható a megküldött anyagok között. Az első felvételen látható a „nélkülözhetetlen eszköz”, amint azon emberek pakolnak és szerelnek. A második fényképen az A. utca-K. tér felőli vége látható, ahol több rendőrségi szolgálati gépkocsi áll keresztben az úton, illetve rendőrök, akik megakadályozzák a K. térre kijutást. A harmadik fényképen a K. tér * előtti részének egy részlete látható, ahova emberek székeket pakolnak.

b) Három videofelvételt (04:51, 00:09, 02:20 terjedelműeket) is továbbított a panaszos jogi képviselője. A felvételeken az látható, hogy a panaszos kihangosítón keresztül mondja el a rendezvény résztvevőinek a teendőket azzal kapcsolatban, hogy a „nélkülözhetetlen eszközt” szedjék szét, és annak felső részét beviszik a K. térre. Látható a felvételen, hogy az A. utca K. tér felőli végénél áll a „nélkülözhetetlen eszköz”, aminek felső részét kézi erővel leemelik, tetejére fordítva megfogják, és elindulnak vele a K. térre. A rendőrség ekkor megnyitja az utat a résztvevők előtt és a „nélkülözhetetlen eszköz” felső elemét beviszik a térre.

3) A panaszos jogi képviselője továbbá továbbította a Testülethez a panaszos és a BRFK közötti egyeztetésről felvett jegyzőkönyvet, a BRFK tájékoztató levelét, a BRFK és az OGYH között folytatott levelezést, illetve a panaszos levelét az OGYH-hoz. A dokumentumok tartalmát a Testület az Állásfoglalás II. részénél ismerteti.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A panaszolt rendőri intézkedést a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának beosztottjai foganatosították, a rendőri biztosítás parancsnoka a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály r. alezredes vezetője volt.

2) A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztálya r. őrnagy vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

a) A panaszos 2018. május 27-én 7 óra 4 perckor jelentette be a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt a BRFK funkcionális ügyeleti e-mail címére. A bejelentés alapján 2018. június 1-jén 17 óra 30 perctől 2018. június 2-án 4 óráig kívántak rendezvényt tartani a B. város * kerület, K. L. tér és a B. város * kerület, O. területén.

A rendezvény célját a panaszos bejelentő úgy jelölte meg, miszerint „a demonstráció célja, hogy tiltakozzon a kormány és a vele kollaboráló ellenzéki pártok politikája ellen, különös tekintettel a gyülekezési jog szűkítésére vonatkozó tervekre, és megkeresse a civil társadalom számára a kiutat”. A bejelentés megérkezését követően a rendőrség megkereste a panaszost telefonon, és egyeztető tárgyalásra hívták, ahol a rendezvény paramétereiről, a rendezvénytartásról, illetve a buliszekérrel (a továbbiakban: buliszekér) a K. térre való behajtás tilalmáról kívántak egyeztetést tartani. A panaszos a személyes egyeztetésen nem volt hajlandó részt venni, nem volt együttműködő, így telefonon egyeztettek vele.

A telefonos egyeztetést lefolytató r. hadnagy tájékoztatta a panaszost, hogy a B. város * kerület, K. L. tér teljes területe az * kezelésében áll. A K. L. tér kiemelt nemzeti emlékhelynek minősül, a kiemelt nemzeti emlékhely használatának rendjét a Korm. rendelet szabályozza, illetve, hogy a kihelyezett közúti jelzőtáblák alapján a K. L. térre járművel behajtani tilos.

b) A BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály beosztottjai már a korábbi rendezvénytartások alkalmával ellenőrizték a buliszekér műszaki állapotát, forgalmi engedélyét, amikor is megállapították, hogy az egy forgalmi rendszámmal ellátott, érvényes műszaki vizsgával és forgalmi engedéllyel rendelkező utánfutó, ami járműnek minősül.

A telefonon történt egyeztetés során a r. hadnagy tájékoztatta a panaszost arról is, hogy a K. L. tér területére „mindkét irányból behajtani tilos” (kivéve engedéllyel) közlekedési jelzőtáblákat helyeztek ki, így a buliszekérről a közúti közlekedés szabályairól szóló 11/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 14. §-ának (1) bekezdés n) pontja alapján csak engedéllyel lehetséges a behajtás. A panaszos elmondta, hogy a K. térre beviszik magukkal a buliszekeret, és nem foglalkoznak azzal, hogy arra kapnak-e engedélyt vagy sem.

b) A fentiek miatt a BRFK a rendezvény paramétereiről tájékoztatást küldött az * részére, amelyben kérték nyilatkozatukat arról, hozzájárulnak-e ahhoz, hogy a főszervező a buliszekérral a rendezvény keretében a K. tér területére behajtsa. Az * írásbeli nyilatkozata szerint nem járulnak hozzá a buliszekér behajtásához. Az * nyilatkozatáról a BRFK a panaszost írásban értesítette, aki továbbra sem állt el a buliszekérral való behajtástól.

c) A rendezvénybiztosítás céljaként a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény biztosítását, a rendezvény rendjének fenntartását, illetve az esetlegesen kialakuló jogszabálysértések megelőzését határozták meg, valamint annak biztosítását, hogy a rendezvény résztvevői élhessenek gyülekezési joguk szabad gyakorlásával.

Az OGYH behajtási engedélyének hiányában feladatként határozták meg a buliszekér behajtásának megakadályozását, illetve a kihelyezett jelzőtáblák hatályának való érvényszerzést.

A K. térre betorkolló utcáknál a szolgálati gépjárművek az úttesten torlaszként funkcionáltak, megakadályozva a buliszekér térre történő beemelését, mivel a korábbi rendezvényen kézi erővel, a gránitkockák felett a rendezvény résztvevői beemelték azt a tér területére.

A r. alezredes biztosítási parancsnok a rendezvény kezdete előtt a helyszínen dokumentáltan tájékoztatta a főszervezőt, hogy a buliszekér járműnek minősül, független attól, hogy azt gépi meghajtású járművel vontatják, vagy kézi erővel tolják. Felhívta a figyelmet a K. térre való behajtás tilalmára, az OGYH engedélyének hiányára, a vonatkozó KRESZ szabályokra, illetve elmondta, hogy a K. téren a rendezvény megtartható, valamint – a buliszekér kivételével – a kellékeket kézi erővel bevihetik. A tájékoztatást követően a rendezvény résztvevői leszerelték a buliszekérről a technikai eszközöket, és azokat kézi erővel bevitték a K. térre, ahol 23 óra 30 percig megtartották a rendezvényt.

d) A fentiek alapján a rendőrség biztosította a gyülekezési jog szabad gyakorlását. A főszervezőnek és a rendezvény résztvevőinek alapjogai nem sérültek, azokat szabadon gyakorolhatták.

e) Az osztályvezető a tájékoztató levélben megjegyezte, hogy minden rendezvény esetében, amelyet a K. térre jelentettek be, a főszervezőkkel egyeztettek, ennek során felhívták a figyelmet a K. térre történő behajtás tilalmára, amit korábban kivétel nélkül megértettek és elfogadtak a főszervezők.

A rendezvények megtartásához szükséges technikai eszközöket és kellékeket (például a színpadot, a hang- és fénytechnikát) kézi erővel vitték be a térre, a kellékeket szállító gépkocsikkal a KRESZ szabályok betartásával parkoltak le a főszervezők.

f) A panaszban említett eseményekről kép- és hangfelvétel nem állt a Testület rendelkezésére.

3) A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának r. hadnagya 2018. május 29-én, mobiltelefonszámon felvette a kapcsolatot a panaszos bejelentővel a bejelentett rendezvény miatt, amiről hivatalos feljegyzést készített.

a) A feljegyzés szerint a rendőr nyomatékosan felhívta a figyelmet arra, hogy a rendezvény rendjének fenntartásáért a szervező felelős, aki ezen kötelezettségének a rendezők útján szerez érvényt. A rendőrség a szervező felkérésére közreműködik a megbomlott rend helyreállításában, illetve a közrend és közbiztonság fenntartása érdekében beavatkozási kötelezettsége is van amellett, hogy a rendezvény nyilvánvalóan (és deklaráltan) nem valósíthat meg bűncselekményt vagy arra való felhívást, továbbá nem járhat mások jogának sérelmével. A békés jelleg elvesztése automatikusan a rendezvény végét jelenti. Utalt a rendezvényen fegyveresen vagy felfegyverkezve való megjelenés tilalmára. A r. hadnagy nyomatékosan kiemelte, hogy a fenti kritériumoknak meg nem felelő rendezvény nem részesül alkotmányjogi védelemben. Felhívta továbbá a figyelmet, hogy egy esetleges tudomásul vétel nem lehet akadálya a gyülekezési jog későbbi korlátozásának, mivel azt olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek.

A r. hadnagy kérte, hogy a rendezvénnyel érintett területen megfelelő számú, a létszámhoz igazodó (jól látható megkülönböztetéssel ellátott) rendezőt állítsanak fel annak érdekében, hogy – a rendezvény rendjének biztosítása mellett – a rendezvény megzavarása esetén a szervező kérésére a rendőrség a szükséges intézkedéseket haladéktalanul meg tudja tenni. A rendezvény céljával egyet nem értő személyek rendezvényhez történő csatlakozásának megtagadása során, a rendezők a rendezvényt megzavarni szándékozó személy figyelmét egyértelműen hívják fel a rendezvény területére történő belépés akadályára, illetve annak okaira. E korlátozás keretében a főszervező a rendezőin keresztül a felhívást, biztonsági okokra hivatkozva egyértelműen és jól érthetően közölje.

Kérte a rendőr, hogy az esetleges jogsértő cselekmények megelőzése érdekében, a területre annyi rendezőt állítsanak fel, hogy a rendezvényhez csatlakozó személyek és szervezetek magatartását, illetve a rendezvény helyszínére történő érkezést és távozást megfelelően koordinálni tudják. A rendezvény helyszínét a rendezőkkel egyértelműen jelölik ki, továbbá a rendezőket oly módon állítsák fel, hogy a résztvevők a rendezvény egyeztetett helyszínétől ne térjenek el.

A szervezőktől független, a tervezett napirendtől eltérő rendezvénytartásra irányuló résztvevői magatartások esetén, a rendezők útján tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a rendezvényt a szervező által meghatározott napirendi pontok szerint tartsák meg.

A panaszos a fentiekre reagálva elmondta, hogy a törvényes és békés rendezvénytartás érdekében 10 fő, sárga láthatósági mellénnyel megkülönböztetett rendezőt állítanak ki.

A rendbontó, vagy a napirendi pontoktól eltérő rendezvénytartásra ösztönző személyeket rendezőik útján fogják felszólítani a jogkövető magatartásra, illetve végső esetben a rendezvény területének elhagyására.

b) A r. hadnagy felhívta a figyelmét arra, hogy a rendezvény a *, a * Minisztérium, valamint a * Intézet rendeltetésszerű működését nem zavarhatja, az oda történő ki- és bejárást, illetve a delegációk esetleges mozgását nem akadályozhatja.

Tájékoztatatta továbbá a panaszost, hogy a * körül személy- és létesítménybiztosítási intézkedéssel érintett lezárt terület található. Az * parancsnoka a * veszélyeztetettségét rendszeresen felülvizsgálja, és annak függvényében változhat a rendezvény idején az aktuális személy- és létesítménybiztosítási intézkedés.

A jelenlegi, 2018. április 1-jén 0 órától a szükséges ideig, de legkésőbb 2018. június 30-án 24 óráig érvényes, 31099/758/2018. ált. számú személy- és létesítménybiztosítási intézkedés a www.orszaggyulekiesiorseg.hu oldalon megtekinthető. Az intézkedés egy másolati példányát a jegyzőkönyvhöz csatolva átadta.

A fentiekkel összefüggésben felhívta a rendőr a panaszos figyelmét arra is, hogy aki az Rtv.-ben meghatározott személy- és létesítménybiztosítási intézkedés helyszínén a helyszín elhagyására vagy az ott tartózkodásra vonatkozó jogszerű utasításnak nem tesz eleget, szabálysértést követ el.

A panaszos a fentiekre reagálva elmondta, hogy a * működésével kapcsolatos tájékoztatásokat és figyelmeztetéseket megértette. A * rendeltetésszerű működését, az épületbe történő ki- és bejárást nem fogják akadályozni, a létesítménybiztosítási intézkedést tiszteletben tartják.

c) A r. hadnagy felhívta a bejelentő figyelmét, hogy a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló 1965. évi 22. törvényerejű rendeletben, illetve a nemzetközileg védett személyek, köztük a diplomáciai képviselők ellen elkövetett bűncselekmények megelőzéséről és megbüntetéséről szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXVIII. ülészakán, az 1973. évi december hó 14. napján elfogadott egyezmény kihirdetéséről szóló 1977. évi 22. törvényerejű rendeletben foglalt kötelezettség teljesítése érdekében, a nemzetközileg védett vezető személyét, szabadságát és méltóságát, illetve a védett delegációk mozgását, közlekedését Magyarországnak biztosítani kell. A rendezvény a védett delegáció szabad mozgását, közlekedését nem akadályozhatja.

Amennyiben a BRFK védett személy(ek) részvételével történő delegációk várható mozgásáról tudomást szerez, úgy arról a szervezőt tájékoztatni fogja.

A nemzetközi szerződésben foglalt kötelezettség teljesítése érdekében, az Rtv. 46. §-a alapján személy- és létesítménybiztosítási intézkedések megtételére, ezzel összefüggésben területlelzárásokra kerülhet sor. A védett vezetők és delegációk mozgása a rendezvény helyszínének átmeneti módosítását eredményezhetik.

Az egyeztetés időpontjában a BRFK-nak nem volt tudomása védett személy biztosításával összefüggő területlelzárásról.

d) A r. hadnagy tájékoztatta a panaszost, hogy a K. tér teljes területe az * Hivatala kezelésében áll. ami kiemelt nemzeti emlékhelynek minősül, használatának rendjét a Korm. rendelet szabályozza. A K. térre járművel behajtani tilos.

A panaszos a fentiekre reagálva elmondta, hogy a K. térre, a „nemzet főterére” beviszik magukkal a buliszekeret. Nem foglalkoznak azzal, hogy erre kapnak-e engedélyt: vagy sem.

e) A rendőr felkérte a panaszost a rendezvénytartás részletes ismertetésére, aki elmondta, hogy a rendezvényt mindvégig békésen, a törvényes keretek között kívánják megtartani. A rendezvény előkészületei 17 órakor kezdődnek, melynek során a K. téren, az * és a * főlépcsője közötti térrészre megérkezik a buliszekér, amit az A. utca végéig személygépkocsival, a KRESZ szabályok betartásával húznak a helyszínre. Arról, hogy „a nemzet főterére” hogyan kívánják bevinni a szekeret, a panaszos nem nyilatkozott. A rendezvény résztvevői szintén 17 órától érkeznek egyénileg a rendezvény helyszínére. Szervezett demonstratív vonulás a rendezvény helyszínére nem tervezett. A rendezvény 17 óra 30 perckor veszi kezdetét, amelynek keretében beszélgetnek, ez egy élőbeszéd demonstráció. A beszélgetés lényege, hogy a civil társadalom számára milyen kiút van a jelenlegi politikai helyzetből. A rendezvényen zenei betétek is elhangzanak. A helyzettől függően 21 és 24 óra között lehet, hogy átvonulnak az O., a * Bank előtti területre. A rendezvény legkésőbb 2018. június 2-án 4 órakor ér véget. A rendezvény befejezését egyértelműen és jól hallhatóan a résztvevők tudomására hozzák. Ezt követően a résztvevők a helyszínről legkésőbb 4 óra 30 percig egyénileg távoznak, a távozásra a résztvevőket jól érthetően felszólítják. A technikai bontás várhatóan 4 óra 30 percig befejeződik, a helyszínt eredeti állapotába visszaállítják, az állagmegóvásra figyelmet fordítanak. A rendezvény egyeztetett helyszínétől és időpontjától a rendezvénytartás során nem térnek el, erre a résztvevők figyelmét is felhívják, illetve a rendezők útján gondoskodnak arról, hogy a résztvevők a rendezvény helyszínétől, az érkezési és távozási útvonalaktól ne térjenek el.

A rendezvény célja „tiltakozás a kormány és a vele kollaboráló ellenzéki pártok, politikája és a gyülekezési jog szűkítése ellen, a civil társadalom számára kiút keresése”.

A rendezvényről a médiát értesítik, a rendezvényt a Facebook közösségi portálon hirdetik meg (<https://www.facebook.com/events/1703257909743586/permalink/1706855552717155/>), esemény oldal még nincs. Szervezetként senki nem jelezte csatlakozási szándékát, de a rendezvényhez egyénileg bárki csatlakozhat, aki a rendezvény céljával egyetért. A rendezvényen

várhatóan 259 fő részvételére számítanak. Felelős szervező a panaszos, aki mindvégig tartja a kapcsolatot a rendbiztossal, illetve a biztosítás parancsnokával.

f) A r. hadnagy felhívta a figyelmet a gyülekezési joggal összefüggő szabálysértési és büntetőjogi rendelkezésekre: a rendzavarás, és a gyülekezési joggal visszaélés, továbbá a garázdaság szabálysértésére, valamint a garázdaság bűncselekményére. Felhívta továbbá a panaszos figyelmét arra is, hogy a rendezvény résztvevője által okozott kárért, a károsult harmadik személlyel szemben a szervező a károkozóval együtt egyetemlegesen felelős. A szervező mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a rendezvény szervezése és megtartása során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Tájékoztatást adott a rendőr arról, hogy az Rtv. 42. §-a alapján, a rendőrség a rendezvény helyszínén – biztosítási feladatai ellátása során – esetlegesen kép- és hangfelvételt készíthet. Amennyiben a rendezvény helyszínén a kép- és hangfelvétel készítéshez szükséges technikai eszközök kerülnek elhelyezésre, arról a rendőrség képviselője a főszervezőt a helyszínen tájékoztatja.

A későbbi, a bejelentésben szereplő helyszínnel és időponttal megegyező más rendezvény-bejelentések esetén további egyeztetésre kerülhet sor. Amennyiben az adott helyszínre és időpontra további bejelentés is érkezik, a BRFK megvizsgálja a rendezvények egymás mellett történő megtartásának lehetőségét.

Felhívta a r. hadnagy továbbá a panaszos figyelmét, hogy egy esetleges tudomásul vétel nem lehet akadály a gyülekezési jog későbbi korlátozásának, mivel azt olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek.

Kiemelten felhívta a figyelmet továbbá, hogy egy esetleges tudomásul vétel esetén, ha a gyülekezési jog gyakorlása bűncselekményt vagy annak elkövetésére való felhívást valósít meg, valamint mások jogainak és szabadságának sérelmével jár, a rendőrség a rendezvényt felosztatja.

A panaszos a tájékoztatást tudomásul véve elmondta, hogy a rendezvény során a rendőrséggel minden tekintetben együttműködünk. Amennyiben a rendezvény paramétereiben lényeges változás következik be, akkor azt soron kívül írásban jelzi a BRFK felé.

4) A rendőrség is továbbította a Testület részére a BRFK és az OGYH, valamint a panaszos közötti levelezést.

a) A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztály vezetője 2018. május 29-én írásban arról tájékoztatta az OGYH Gazdasági és Működtetési Főigazgató-helyettesét, hogy a panaszos 2018. június 1-jén 17 óra 30 perctől másnap 4 óráig a K. térre a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó demonstrációt jelentett be.

A tájékoztató levél tartalmazza azt, hogy a rendezvény előkészületei 17 órától kezdődnek, amelynek keretében a buliszekeret (utánfutó, a rászertelt hangosítással) kívánják bevinni a K. térre és ott összeszerelni a rajta lévő hangtechnikát. A rendezvény keretében beszélgetésre, illetve zenei betétekre kerül sor, majd a szervező döntése alapján 21 és 24 óra között esetlegesen átvonulnak az O.ra.

Az osztályvezető tájékoztatta a panaszost, hogy az utánfutó K. térre való behúzásához engedélyt az OGYH-tól kérhet, aki viszont azt nyilatkozta, hogy mindenképpen beviszik a buliszekeret az * és a * főlépcsője közti területre.

Az osztályvezető levelében kérte az OGYH-t: aznap 16 óráig bezárólag nyilatkozzon, a fent említett jármű K.térre való behajtásához hozzájárul-e. A tájékoztatás-kérése során a rendőrség számot adott a rendezvényen résztvevők várható létszámáról, illetve a rendezvény céljáról; továbbá arról is, hogy a rendezvényt a rendőrség a szükséges erővel és eszközökkel biztosítja.

b) Az OGYH Gazdasági és Működtetési Főigazgató-helyettese 2018. május 30-án kelt válaszlevelében azt a tájékoztatást adta, hogy a K. térre – mint Kiemelt Nemzeti Emlékhelyre –

történő behajtás és várakozás szabályait a Korm. rendelet szabályozza, amely szerint a térre való behajtás és várakozás a vagyongekezelő engedélyéhez kötött.

A szabályozás megjelenése óta eltelt időben a Kiemelt Nemzeti Emlékhely fenntartásának és működtetésének zavartalan biztosítása érdekében kizárólag munkavégzési célra, illetve a kiemelt állami rendezvények esetében tette lehetővé az OGYH jármű behajtását, amely gyakorlaton jelen esetben sem kívánnak változtatni.

c) A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának r. hadnagya 2018. május 30-án, elektronikus úton továbbította a panaszosnak a rendezvénnyel kapcsolatos tájékoztatást.

A BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztályának vezetőjének tájékoztató levele szerint a rendezvény keretében a „Bulizsekérnek” nevezett utánfutó K. térre történő bevontatásának kérelmét továbbították a terület kezelője felé. Az OGYH a behajtáshoz nem járult hozzá, tekintettel arra, hogy oda járművel behajtani tilos.

d) A panaszos 2018. május 31-én, elektronikus úton írt levelet az OGYH-nak (azt 2018. június 1-jén továbbította a BRFK felé is), amely szerint június 1-jén 17 óra 30 perctől a K. téren tüntetést szerveznek, és annak integráns eleme a bulizsekér.

A szekeret nem vontatva, hanem az A. utca végétől kézi erővel betolva fogják bevinni a K. térre. Annak méretei miatt kéri a panaszos, hogy az A. utca végében lévő akadályt, és a villamos sín másik oldalán azzal szemben lévő akadályt tegyék átjárhatóvá.

A panaszos álláspontja szerint a bulizsekér (bár rendszáma van) nem járműként szolgál, hanem tüntetési kellékként (ami nélkül nem valósul meg annak célja), ami kézi erővel kerül a rendezvény helyszínére. Amennyiben a szekér bejutását nem teszik lehetővé, arra az esetre a panaszos jogi lépéseket helyezett kilátásba, a gyülekezési jog korlátozásának kísérlete miatt, illetve közlése szerint a szekeret beviszik. A K. téri rendezvényekre ugyanis rutinszerűen engednek be kézikocsikat a kellékek odaszállításához, illetve a BRFK teherautóját a tiltás ellenére beengedték ugyanezen szekér elszállításához, pedig a készenléti rendőrök is kitolhatták volna.

A panaszos szerint nem szükséges engedély a nemzeti emlékhely, mint közterület rendeltetésszerű használatához. A Gytv. pedig rendszeresen a közterület-fogalmat használja. * előtti terület közterület, azon lehet tüntetést tartani. Egy tüntetés az EJEB szerint éppoly legitim használata a közterületnek, mint amilyen a gyalogos közlekedés is.

5) A biztosítás parancsnoka, BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály r. alezredes vezetőjének a rendezvény rendőri biztosításáról szóló jelentése az alábbi többlet információkat tartalmazza.

a) A bejelentett rendezvény résztvevőnek maximális létszáma 33 fő volt, a szervezők létszáma 2.

b) A rendőri biztosítást 2 fő parancsnok (BRFK Kerületi Rendőrkapitányság), 72 fő rendészeti járőr (BRFK), 23 fő tartalék (Készenléti Rendőrség), 1 fő előadó (BRFK Informatikai Osztály), és 2 fő rendbiztos (BRFK Biztosítási Osztály) hajtotta végre.

c) A r. alezredes 15 óra 30 perckor a biztosításra beosztott állomány részére részletes, személyre szabott eligazítást tartott a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság épületében. 16 óra 30 perckor pedig a rendezvény első helyszínén, a K. L. téren a készenlétet elérte.

17 óra 15 perckor az A. utca – K. tér kereszteződéséhez megérkezett a főszervező panaszos 15 demonstráló személlyel, és a magukkal hozott bulizsekérrel. A panaszos dokumentáltan tájékoztatta a rendészeti osztályvezetőt arról, hogy a bulizsekérrel be szeretne hajtani a K. térre. A biztosítás parancsnoka tájékoztatta őt, hogy járművel nem lehet behajtani oda. A panaszos erre közölte, hogy akkor 17 óra 30 perctől azonnali reagálású demonstrációt jelent be a bulizsekér jelenlegi helyénél (A. utca *.), úgy hogy az általa eredetileg megjelölt rendezvény helyszínén is megtartja a rendezvényét, Közölte azt is, hogy az intézkedés ellen panasszal fog élni.

Ezek után a bulizsekéren lévő technikai eszközöket kézi erővel behordták a K. térre, ahol – zenei betétek mellett – demonstrációt kezdtek meg. Ekkor a létszám 22 fő volt.

18 óra 30 perckor a panaszossal történt (dokumentált) egyeztetést követően a résztvevők az A. utcában lévő bulizsekérről leszerelték annak felépítményét, és azt közösen, kézi erővel

beemelték, illetve bevitték a K. térre, a rendezvény kellékeként. Az A. utcában így csak a buliszekér alváza maradt. A létszám 20 órakor 28 főre emelkedett. A résztvevők lemosható krétával különböző kormányellenes feliratokat írtak a tér burkolatára, amelyről az Informatikai Osztály munkatársa felvételt készített.

20 óra 15 perckor a létszám 33 főre emelkedett, és egymás ruházatára, festékekkel jelképeket fújtak, ami a burkolatot nem szennyezte be. 21 órától 23 óra 30 percig zenei betétes, kihangosított vitafórum zajlott, valamint performanszokat hajtottak végre (rendőr-tüntető játék).

22 óra 30 perckor a Tevékenység-irányítási Központ tájékoztatta a biztosítási parancsnokot, hogy lakossági bejelentés érkezett a 112-es segélyhívó számra, miszerint a rendezvény hangereje zavarja a környéken lakókat a pihenésben. A r. alezredes tájékoztatta a panaszost a bejelentés tartalmáról, aki érdemben nem reagált rá. 22 óra 45 peickor egy környékbeli lakó személyesen odament a rendezvényhez, és ő is felhívta a figyelmüket arra, hogy nem tudnak tőlük pihenni, ezt követően a résztvevők tanácskozást kezdtek, hogy milyen formában folytassák a rendezvényt, illetve ekkor lehalkították a zenét.

23 óra 30 perckor a buliszekér felépítményét közösen visszahozták az A. utcába kézi erővel, valamint megkezdődött a technikai bontás és visszapakolás az A. utcába. 23 óra 45 perckor a panaszos arról tájékoztatta a biztosítási parancsnokot, hogy a rendezvényt –úttesten történő buliszekeres vonulás után – az O. kívánja folytatni egészen 2018. június 2-án 4 óráig. Az egyik szervezőként jelen lévő résztvevő (H. J.) közölte a rendőrrel, hogy a vonulás során használni szeretne egy füstgyertyát. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Igazgatási Osztály vezetőjével történő telefonos egyeztetést követően, dokumentált módon közölte a biztosítási parancsnok a szervezővel, hogy a pirotechnikai eszköz rendezvényen történő használata szabálysértési eljárást von maga után, aki a tájékoztatást megértette, és az eszköz használatától elállt.

0 óra 30 perckor 25 fő részvételével az A. utca – B.-Zs. út – T. körút útvonalon, egy forgalmi sáv igénybevételével megkezdődött a vonulás az O.ra. A menet gyalogosan haladt, a demonstráló személyek tolták a buliszekeret, amiről hangos zeneszolgáltatást nyújtottak. 1 óra 30 perckor a menet esemény nélkül megérkezett az O., a * Bank előtti szervizútra. Ezt követően a szervizút gépkocsiforgalmának lezárásával a buliszekerről hangos, DJ által nyújtott zeneszolgáltatással a résztvevők ott táncolni kezdtek. Beszédék, felszólalások nem hangzottak el, a rendezvény egy kvázi szabadtéri zenés-táncos rendezvényként folytatódott tovább, egészen 4 óráig. Ekkor a szervező közölte a rendezvény végét, és elkezdődött a technikai bontás, és az egyéni elvonulás. A buliszekeret 5 órakor rakták össze, és onnan a főszervezők 5 óra 10 perckor távoztak, ekkor volt lehetőség a szervizút gépkocsiforgalmának megnyitására.

4 óra 15 perckor a Készenléti Rendőrség tartalék állománya távozott; biztosítási parancsnok a biztosításra bevont erőkkel együtt 5 óra 15 perckor távozott a helyszínről.

A rendezvény releváns momentumairól, az egyeztetésekről, a vonulásról, és az Oktogonon zajlott zenés- táncos részről a BRFK Informatikai Osztály munkatársa felvételeket készített.

c) A rendezvény biztosítása során rendőri intézkedést, személyi szabadságot korlátozó intézkedést nem foganatosítottak, kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

III.

A panaszbeadványnak a rendezvény tekintetében az OGYH döntésére, valamint a BRFK és az OGYH közötti levelezésre vonatkozó része tekintetében a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések tartoznak, ezek közül is azok, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat.

a) **A Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak elbírálására, hogy az OGYH hogyan döntött a „nélkülözhetetlen eszköznek” a rendezvény helyszínére történő beengedése kérdésében.**

b) A Testület a beadvány alapján érdemi vizsgálatot folytatott a rendőrség rendezvény biztosítási feladatának megfelelő teljesítése tekintetében. Ezzel összefüggésben **azon panaszrész tekintetében, hogy a BRFK továbbította-e a panaszos számára az OGYH vezetőjével folytatott levelezést, illetve hogy hivatalos úton kereste-e meg az OGYH-t, a Testület hatáskörének hiányát kénytelen megállapítani.**

c) A panaszbeadvány szerint a rendőri intézkedés miatt a panaszosnak „többletmunkája”, ezáltal pedig „kára” keletkezett. Ezt azzal magyarázta, hogy a „nélkülözhetetlen eszköz” K. térre való bevitelének megtiltása miatt a rendezvény idejéből több óra azzal telt el, hogy a rendezvény megtartásához szükséges körülményeket megteremtsék azzal, hogy a szükséges technikai eszközöket kézi erővel beszállítsák. A kár mibenlétét a panaszos jogi képviselője nem részletezte, ugyanakkor **a Testület – a hatáskörére irányadó szabályok alapján – érdemben a kárral kapcsolatos panaszrész sem vizsgálhatta.**

IV.

A panaszos jogi képviselője sérelmezte azt, hogy a rendőrség nem biztosította a panaszos számára a gyülekezési jog gyakorlását, illetve annak részjogosítványát (a „nélkülözhetetlen eszköz” használatát) tevőlegesen akadályozta. A rendőri intézkedést továbbá diszkriminatívnak értékelte a jogi képviselő. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Gytv., Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezetének VIII. cikkében foglalt békés gyülekezéshez, a IX. cikkében írt véleménynyilvánítás szabadságához, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, valamint a XV. cikkben foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A Testület vizsgálta, hogy keletkezett-e a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége a panasszal érintett demonstráció biztosítása tekintetében, illetve, hogy annak hogyan tett eleget.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy a panaszos a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvényt jelentett be a Budapest * kerület, K. L. tér területére (továbbá a * kerület, O. területére). A rendőrség a bejelentést tudomásul vette, és egyeztetést tartott. A panaszos az általa „nélkülözhetetlen eszközként” megnevezett ún. buliszekeret be akarta vinni a rendezvény helyszínére, mert – álláspontja szerint – az nem mint jármű volt jelen, hanem a véleménynyilvánítás eszköze, ezért a bevitel megtiltásával sérült a békés gyülekezéshez való joga.

A rendőrségi dokumentumok szerint továbbá a panaszos által bejelentett, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény vonatkozásában a rendőrség megkereste a panaszost telefonon, és egyeztető

tárgyalásra hívták, ahol – egyebek mellett – a buliszekér K. térre való behajtásának tilalmáról kívántak egyeztetést tartani. A panaszos azonban nem volt hajlandó azon részt venni, ezért egy r. hadnagy telefonon egyeztetett vele, a rendőrség azzal kapcsolatos tájékoztatását (nevezetesen, hogy a K. tér teljes területe az OGYH kezelésében áll, kiemelt nemzeti emlékhely, illetve a kihelyezett közúti jelzőtáblák alapján oda járművel behajtani tilos) nem akarta tudomásul venni. A rendőrség a Testületnek továbbá olyan információt adott, miszerint már a korábbi rendezvénytartások alkalmával ellenőrizték a buliszekér műszaki állapotát, forgalmi engedélyét, amikor is megállapították, hogy az forgalmi rendszámmal ellátott, érvényes műszaki vizsgálással és forgalmi engedéllyel rendelkező utánfutó, ami járműnek minősül. A rendezvénybiztosítás céljaként továbbá a rendezvény biztosítását, rendjének fenntartását, illetve az esetlegesen kialakuló jogszabálysértések megelőzését, és a résztvevők gyülekezési joga szabad gyakorlásának biztosítását határozták meg egy részről, másrészt pedig – az OGYH behajtási engedélyének hiányában – a buliszekér behajtásának megakadályozását, és a kihelyezett jelzőtáblák hatályának való érvényszerzést.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdésének 5. és 16. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében ellátja a közterület rendjének fenntartásával kapcsolatos rendészeti feladatokat, továbbá ellátja a részére törvényben vagy kormányrendeletben megállapított, valamint az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő egyéb feladatokat.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdés második mondata úgy rendelkezik, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A fentiekre vonatkozóan továbbá több jogszabályi rendelkezés is felhívható. A Gytv. 11. §-a alapján a rendezvény rendjének biztosításáról a szervező gondoskodik. A rendőrség és más arra illetékes szerv a rendezvény rendjének biztosításában a szervező kérésére közreműködik.

A bejelentett rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról a 15/1990. (V. 14.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) tartalmaz részletszabályokat. A BM rendelet 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a közterületen tartandó rendezvény (a továbbiakban: bejelentéshez kötött rendezvény) megtartására vonatkozó bejelentés elbírálására a rendezvény helye szerint illetékes rendőrkapitányság, a fővárosban a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője (a továbbiakban: vezető) jogosult. A BM rendelet 10. §-ának (1) bekezdés b) pontja szerint a közrendvédelmi szerv a bejelentés tudomásul vételéről értesíti – ha a tudomásul vett rendezvény közúton kerül megtartásra – a közút kezelőjét a rendezvény helyének és időpontjának megjelölésével. A 13. § (1) bekezdése szerint továbbá bejelentéshez kötött rendezvény biztosítására, a közlekedés rendjének fenntartására, esetleges felosztatására a biztosítás parancsnoka tervet készít, melyet a vezető hagy jóvá. A terv tartalmazza azt is, hogy a szervezők kérésére a rendezvény rendjének fenntartásában milyen erők, milyen formában működjenek közre.

Az Rtv. 58. §-a rendelkezik a csapaterő alkalmazásáról, amelynek (1) bekezdés g) pontja szerint a rendőrök csapaterőben alkalmazhatók a Gytv. hatálya alá tartozó vagy más jelentős rendezvény rendjének biztosítására. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint csapaterő alkalmazása során a rendőrség az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdésben írt jogokat indokolt mértékben korlátozhatja, továbbá területet személy- és járműforgalom elől elzárhat.

A Szolgálati Szabályzat 14. §-a rendelkezik a terület lezárásáról: a rendezvények biztosítása során, valamint a védett létesítmények és épületek környezetében a területet, útvonalat vagy útvonal szakaszt ideiglenesen le lehet zárni. (2) A rendőr ilyen esetekben, valamint csapaterő alkalmazása esetén a terület lezárása esetén (kivételekkel) megakadályozza a lezárt területre illetéktelenek belépését, az illetéktelenül ott tartózkodókat távozásra szólítja fel. A Szolgálati Szabályzat 24. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján pedig az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv és a Terrorelhárítási Központ a közbiztonság védelme érdekében,

katasztrófa, tüzeset vagy baleset, valamint rendezvény helyszínén a feltétlenül szükséges mértékben és időtartamban elrendelheti egyes útvonalak, utcák, terek, városrészek közötti forgalmának teljes vagy részleges lezárását, a forgalom elterelését vagy korlátozását.

b) Tekintettel a „nélkülözhetetlen eszköz” jellegére továbbá a Testület hivatkozik egyrészt a Korm. rendelet vonatkozó rendelkezéseire. Annak 1. §-ának 1. pontja szerint kiemelt nemzeti emlékhely: a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 2. melléklet I. pontjában meghatározott ingatlanok. A hivatkozott melléklet szerint az Országház és környéke [Budapest * kerület K. L. tér *. szám alatti, * helyrajzi számon nyilvántartott * K. L. tér (* helyrajzi szám), K. L. tér *. szám alatti, * helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan, K. L. tér *. szám alatti, ... helyrajzi számon nyilvántartott ingatlan, id. A. J. rakpart (* helyrajzi szám). Vértanúk tere (* helyrajzi szám)] ilyen jellegű ingatlan.

A Korm. rendelet 1. §-ának 1. pontja szerint vagyongazdálkodó az * Hivatala. A Korm. rendelet 3. §-ának (1) bekezdés j) pontja szerint ugyanakkor nem minősül a kiemelt nemzeti emlékhely nemzeti kulturális értéke megőrzését akadályozó tevékenységnek és nem kell használati szerződést kötni a kiemelt nemzeti emlékhely közötti közlekedés számára megnyitott területén közötti közlekedéshez. A Korm. rendelet 13/A. §-a szerint a védett várakozási övezetbe [Korm. rendelet 1. § 3. pontja értelmében: a kiemelt nemzeti emlékhelynek a KRESZ 14. § (1) bekezdés n) pontjában meghatározott módon kijelölt olyan területe, ahová a behajtás, továbbá ahol a várakozás feltételekhez kötött] nem lehet behajtani főszabályként. A kivételeket a Korm. rendelet taxatív módon felsorolja: a) a villamos és az ennek közlekedtetéséhez szükséges kiszolgáló jármű hozzájárulás nélkül, b) az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek sürgősségi betegellátást végző, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, az önkormányzati tűzoltóság, a főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság, a beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közvetlen helyszíni beavatkozásra rendszeresített (vonuló), megkülönböztető fény- és hangjelzéssel felszerelt - és azt jogszerűen használó - járműve hozzájárulás nélkül, c) a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés c)-f) pontjában meghatározott személyek biztosítását szolgáló jármű a látogatás ideje alatt hozzájárulás nélkül, d) az , a terrorizmust elhárító szerv és a nemzetbiztonsági szolgálatok járműve - a vagyongazdálkodóval kötött megállapodás alapján - behajthat. A Korm. rendelet 13/A. §-ának (4) bekezdése szerint a védett várakozási övezetbe behajtáshoz (illetve a várakozáshoz a 14. § szerint) - a kiemelt nemzeti emlékhely fenntartásának és működtetésének zavartalan biztosítása érdekében - a vagyongazdálkodó hozzájárulása szükséges. Kivételt képeznek továbbá a kerékpárok a közlekedés szempontjából.

A KRESZ idézett 14. §-a rendelkezik a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblákról, annak (1) bekezdés n) pontja szerint a „Mindkét irányból behajtani tilos” tábla azt jelzi, hogy az útra mindkét irányból tilos behajtani.

Az Rtv. 44.§-ának (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, [...] a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

c) Jelen esetben a panasz szerinti rendezvény nem vitatottan a Gytv. hatálya alá tartozó, bejelentett rendezvény volt, amelynek megtartásával kapcsolatosan tiltó határozat nem született, és amely vonatkozásában a rendőrségnek rendezvény biztosítási kötelezettsége keletkezett.

A KRESZ 1. számú függelék II. pontja tartalmazza a közúti járművekkel kapcsolatos fogalmakat, az a) alpont szerint jármű: közúti szállító- vagy vontató eszköz, ideértve az önjáró vagy vontatott munkagépet is. A mozgáskorlátozottak közlekedésére szolgáló, emberi erővel tolt vagy hajtott kerekes szék és a gépi meghajtású kerekes szék - ha sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél

gyorsabban haladni nem képes, továbbá a gyermekkocsi és a talicska - azonban nem minősül járműnek. Az ilyen eszközökkel közlekedő személyek gyalogosoknak minősülnek.

A Testület jelen esetben a panaszbeadványban foglaltak és a hivatkozott jogi normák alapján az alábbi megállapításokat teszi. Elfogadja a panaszos jogi képviselőjének álláspontját arra vonatkozóan, hogy a szervező jogosult megválasztani azokat az eszközöket, amelyekkel a tüntetés célja a leghatékonyabban megvalósul, és amelyek megfelelően közvetítik annak üzenetét. A panaszosi álláspont szerint a buliszekér nem járműként szolgál, hanem (nélkülözhetetlen) tüntetési kellékként, amit kézi erővel vittek volna a rendezvény helyszínére. Ez az álláspont azonban nem helytálló, több okból sem. A buliszekérnek (amit egyébként valóban lehet színpadként használni) hatósági jelzése van, az egy gépi meghajtással nem rendelkező, kéttengelyes utánfutó, azaz járműnek minősül. A „nélkülözhetetlen eszköz” jármű besorolása miatt ezért a KRESZ szabályai mindenképpen irányadóak arra nézve. Azaz szükséges volt a Korm. rendeletben foglaltaknak érvényt szerezni. Tekintettel arra, hogy a Korm. rendelet 13/A. §-ában (illetve 14. §-ában) foglalt kivételes esetek egyike sem forgott fenn, szükséges volt a vagyonkezelő (OGYH) nyilatkozatának beszerzése annak érdekében, hogy hozzájárul-e a behajtáshoz. Tekintettel arra, hogy az OGYH kizárólag munkavégzési célra, illetve kiemelt állami rendezvények esetében tette lehetővé jármű behajtását, jelen esetben nem járult hozzá a buliszekér behajtásához.

A Testület megállapítja, hogy a rendőrség – a közrend védelme érdekében – indokoltan intézkedett (az Rtv. 13. §-a, illetve 44. §-a alapján) a panaszolt esetben, és szerzett érvényt a jogszabályi rendelkezéseknek, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület az alábbi megjegyzéseket teszi továbbá. Jelen esetben az, hogy a rendőrség megakadályozta a buliszekér behajtását, a panaszos (és a rendezvény más résztvevőinek) békés gyülekezéshez való jogát nem csorbította. A véleménynyilvánítás „eszközét” jelen esetben a közrend védelme érdekében vetette alá jogszerű korlátozásnak. A tüntetéssel célba juttatni kívánt üzenet nem szenvedett csorbát, tekintettel arra, hogy a résztvevők szétszerelték a buliszekeret, annak felső elemét kézi erővel bevitték a rendezvény területére. Ugyanígy bevitték a véleménynyilvánítás többi eszközét (például az audiovizuális elemeket) is.

A Testület megítélése szerint a panaszos által hivatkozott, „in dubio pro libertate” jogelvet a rendőrség mint jogalkalmazó jelen esetben szem előtt tartotta: a gyülekezési jog lehető legszélesebb körű érvényesülését tette lehetővé. A panaszos és a tüntetés résztvevői együttes erővel bevitték a K.terre mint kiemelt nemzeti emlékhelyre a tüntetés eszközeit (csupán a buliszekér alsó része maradt a rendezvény helyszínén kívül).

A Testület megítélése szerint a rendőrség a rendezvény biztosítására vonatkozó kötelezettségének megfelelően eleget tett, amely által nem sérült a panaszos békés gyülekezéshez és szabad véleménynyilvánításhoz való joga.

2) A panaszos jogi képviselője szerint a rendőrség diszkriminatívan intézkedett a panaszossal szemben: a K. téren korábban tartott, a Gytv. hatálya alá tartozó rendezvény esetében (amelyek a jogi képviselő álláspontja szerint a gyülekezési jog gyakorlása szempontjából relevánsan összehasonlítható helyzetű csoportok voltak) engedélyeztek a véleménynyilvánításhoz „nélkülözhetetlen eszközöket” (például színpadot, az azt odaszállító járművet, kivetítő, hangfalakat, asztalokat, sátrakat).

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás

nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A B. város * kerület, K. téren valóban rendszeresen tartanak tüntetést, különböző véleménynyilvánítási céllal. Ilyen esetekben a véleménynyilvánításhoz különböző eszközöket használnak, színpadot és sátrat is bevisznek a tér területére. Azonban ezek az eszközök szétszedhetők, nem jármű formájában történik a behajtás (az Állásfoglalás IV. rész 1) pontjában kifejtettek alapján arra nincs lehetőség). A Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt. **A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.**

V.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőrség jogszerűen és indokoltan intézkedett a panaszolt esetben a buliszekér rendezvény helyszínére való behajtásának megakadályozása érdekében, amely által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A rendőrség a rendezvény biztosítására vonatkozó kötelezettségének megfelelően eleget tett, amely által nem szenvedett sérelmet a panaszos békés gyülekezéshez és szabad véleménynyilvánításhoz való joga sem. A Testület továbbá nem talált olyan körülményt, ami a rendőri intézkedés részrehajló jellegét megalapozta, ezáltal pedig nem ütközött az a diszkrimináció tilalmába.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. szeptember 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület